

Udskrift
af
Arbejdsrettens dom af 16. januar 2020

I sag nr.: AR 2016.0595

Fagbevægelsens Hovedorganisation

for

Serviceforbundet

(advokat Berit Lassen)

mod

Dansk Arbejdsgiverforening

for

Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgiverforeninger

for

Frisør A

(advokat Søren Møller Rasmussen)

Dommere: Henrik Dahl, Henrik Jensen, Anders Søndergaard Larsen, Linda Nordstrøm Nissen, Benny Rosberg, Hanne Schmidt (retsformand) og Nicolai Westergaard.

Indledning

Sagen angår, om A har overtrådt frisøroverenskomsten ved ikke at have aflønnet B som en ansat frisør i henhold til overenskomsten, eller om samarbejdsaftalen mellem B og A var en reel aftale mellem to selvstændige erhvervsdrivende. Hvis B må anses for at have været ansat hos A, er der endvidere spørgsmål om, hvorvidt A skal pålægges at betale en bod.

Parternes påstande

Klager, Fagbevægelsens Hovedorganisation for Serviceforbundet, nedlagde følgende påstande:

- 1) Indklagede, frisør A, skal til B betale 290.287,21 kr. med procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstidspunkt, til betaling sker.
- 2) Indklagede skal til Serviceforbundet betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod.

Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgiverforeninger for frisør A, nedlagde påstand om frifindelse.

Sagsfremstilling

Sagen udspringer af den samarbejdsaftale, som A og B indgik den 12. juli 2013. Af samarbejdsaftalen fremgår bl.a.:

”§ 1 Formål

[A] mangler kapacitet i salonen beliggende [...], og da [B] ønsker at fungere som selvstændig frisør, er parterne enige om at indlede et samarbejde.

§ 2 Aftalens genstand

Samarbejdsaftalen regulerer parternes rettigheder og forpligtelser i forbindelse med

1. Samarbejdets opstart
2. Samarbejdets forløb i forbindelse med den daglige drift samt
3. Samarbejdets ophør

I det omfang Samarbejdsaftalen ikke regulerer forhold eller spørgsmål, der måtte opstå, gælder dansk rets almindelige regler.

§ 3 Samarbejdets opstart

Samarbejdet påbegyndes med virkning fra den 4.6.2013.

[B] er berettiget til at anvende salonens inventar til brug for udførelse af frisørarbejder.

Parterne er enige om, at alt udstyr og inventar i salonen tilhører [A].

[B] er bekendt med, at hun ikke indtræder i lejemålet. Hvis [A] måtte ophøre med at drive frisørsalon, er [B] berettiget til at overtage lejemålet, såfremt udlejer er enig i dette. Det forudsætter, at der samtidig indgås overdragelsesaftale vedrørende salg af frisørsalonen.

§ 4 Samarbejdets forløb i forbindelse med den daglige drift

Hæftelse:

Parterne hæfter overfor tredjemand alene for deres egne forpligtelser, som parterne hver især indgår.

Tegningsregel:

Det er alene [A], der tegner salonen udadtil.

§ 5 Lejebetaling

[B] betaler pr. måned kr. 7.500 med tillæg af moms. Den aftalte leje omfatter udover husleje bidrag til vedligeholdelse, rengøring, telefoni, IT og lignende fællesomkostninger.

Lejen er fastsat for 1 år ad gangen. Lejebeløbets størrelse forhandles hvert år inden udgangen af februar måned.

§ 6 Indkøb / Provision

Alle indkøb foretages af [A].

[B] optjener provision på 25 % ved salg af salonens produkter.

§ 7 Revision

Parterne er forpligtet til at udarbejde regnskab til gensidig forelæggelse.

§ 8 Anmeldelse overfor myndighederne

[B] forpligter sig til at lade sig registrere som selvstændig erhvervsdrivende med CVR-nr. mv.

§ 9 Forsikring

Hver part tegner egne forsikringer.

I det omfang det er hensigtsmæssigt at have fælles forsikringer, betales udgiften med halvdelen til hver.

§ 10 Samarbejdets ophør

Opsigelse

Parterne kan opsige nærværende aftale med et varsel på 3 måneder til udgangen af en måned.

§ 11 Konkurrenceklausul

I det omfang [B] ønsker at starte egne aktiviteter, kan dette kun ske, såfremt en evt. salon etableres i en radius af mere end 4 km at regne fra [...].

Denne regel har en gyldighed på 2 år fra udtrædelsesdatoen.

[B] er uberettiget til at anvende et navn, der kan forveksles med navnet på [A]s salon.

...”

Den 1. oktober 2015 indgik A og B en tilrettet samarbejdsaftale, hvor lejen i henhold til aftalens § 5 blev nedsat til 6.500 kr. pr. måned.

Overenskomstgrundlag mv.

Af overenskomst 2014 mellem Danmarks organisation for selvstændige frisører og kosmetikere og Landssammenslutningen Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund fremgår bl.a.:

”§ 31 Kompagniskabsforhold

Kompagniskabsforhold, aktie- eller anpartsselskaber kan etableres mellem to personer. Hvor flere end to personer ønsker at indgå kompagniskabsforhold, skal der være ansat et tilsvarende antal svende på fuldtid. Indgåelse af kompagniskabsforhold skal altid være indgået med lige store andele.

...

I alle forhold, hvor der indgås kompagniskabsforhold, aktie-, anpartsforhold eller lejemål, skal kontrakterne – husleje- og købekontrakt, kompagniskabskontrakt samt aktie- og anpartskontrakt – indsendes til godkendelse i organisationerne.

Forpagtningsforhold kan ikke indgås mellem arbejdsgivere, mesterstedfortrædere og svende, ligesom arbejdsgivere i øvrigt ikke kan bortforpagte deres virksomhed eller udleje/leje betjeningspladser indenfor frisørfaget.

...”

Af § 6 i Hovedaftalen mellem LO og DA fremgår:

”Hovedorganisationerne vil modvirke forsøg på at holde personer uden for arbejdstagerorganisationerne under påberåbelse af selskabsretlige og andre aftaler eller indehavelse af anparter eller aktier, der ikke gør de pågældende til virkelige medejere af virksomheden.

Stk. 2. Ved afgørelse af, om der er tale om en virkelig medejer, lægges der ud over ejerskabet vægt på, om den pågældende medejer kan afskediges i henhold til almindelige ansættelsesretlige regler.”

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af B, C og A.

B har forklaret bl.a., at hun blev uddannet frisør i 2009, hvorefter hun var ansat i en salon i Odense C i tre år. Derefter gik hun på barsel. Efter sin barsel ville hun gerne prøve noget nyt.

I 2013 søgte hun job hos A, men A var på daværende tidspunkt ikke interesseret i at ansætte hende. A ønskede i stedet en samarbejdspartner, og de havde derfor en dialog om, hvordan samarbejdet kunne foregå.

Vedrørende hendes sms-korrespondance med A den 14. maj 2013 forklarede hun, at kontrakten på dette tidspunkt ikke var faldet helt på plads, hvilket hun ikke forstod.

Da hun så udkastet til kontrakt, tænkte hun, at det ikke var, som det skulle være. Hun tog derfor kontakt til DOFK. Hun spurgte, om A i henhold til kontrakten måtte have alle rettigheder, og om hun kunne træde ud af samarbejdet. Hun havde på det tidspunkt investeret 15.000-20.000 kr. i et farvelager, som hun havde købt af As kæreste, D. Hun havde fået at vide, at hvis hun købte gennem ham, ville det være billigere. Hun havde også haft udgifter til revisor.

Hun talte med E fra DOFK om, hvad der var af muligheder, så man kunne finde et kompromis. Kontrakten blev ikke helt, som hun havde håbet, men hun lænede sig op ad den rådgivning, som hun fik. Hun syntes, at A havde alle rettighederne. Hun skrev derfor under på kontrakten i protest, da hun håbede, at hun og A i så fald ville kunne få et samarbejde.

Hun syntes ikke, at der var nogen forskel på at være ansat i salonen og på at være selvstændig.

Hun havde ret til at anvende inventar, f.eks. varmeredskaber, maskiner, håndklæder, shampoo og balsam, men A var den, som havde produkterne. Hun købte en saks og en føntørrer. Hun havde selv kun et farvelager. Det var kun, når hun skulle farve, at hun gjorde brug af sit varelager.

De lavede nogle opstartsannoncer i ugeavisen, men hun annoncerede ikke individuelt. Da de annoncerede, var der tale om en forholdsvis stor udgiftspost.

De skiftede mellem at have lange arbejdsdage, så der altid var nogen til stede. Der var ingen andre ansatte, og hun havde ikke mulighed for at ansætte medarbejdere. Hun kunne heller ikke i en periode få en anden til at arbejde for sig, da det ikke ville give mening, når hun stadig skulle betale leje.

Hun blev ikke rigtigt inddraget i vigtige beslutninger, men hun blev f.eks. inddraget i, hvilket produktsortiment salonen skulle have, og A spurgte hende til råds.

Vedrørende sms-korrespondancen den 20. juni 2013 forklarede hun, at hun denne dag ikke havde haft så meget at lave, og derfor skrev hun til A, at hun ville møde lidt senere.

I starten kom og gik hun som hun ville, f.eks. havde hun flere gange været ude og handle i arbejdstiden, hvis hun ikke havde nogen kunder, men efterhånden forstod hun på A, at dette ikke var så velanset, og derfor holdt hun op med det.

Hun arbejdede i gennemsnit ca. 37 timer om ugen. Tirsdag og fredag gik A tidligt, og derfor endte hun tit med at stå med kunder til sent. Selv om hun var ansat til 37 timer, var hun ofte nødt til at blive sent. A sagde til hende, at hun skulle blive sent. Når hun skulle holde ferie, skulle hun spørge, om det var i orden. A arbejdede dog også rigtig mange timer.

Der var ingen aftale om, hvem der skulle have kunderne. Hun havde lidt netværk, som kom for at blive klippet, og derfor havde hun ganske få kunder til at begynde med. Det lykkedes hende at skaffe nye kunder. Hun havde kunder, der kom igen, og som spurgte efter hende, og hun havde derfor faste kunder.

Priserne på klipping var fastsat, inden hun tiltrådte. De talte ikke om, hvad priserne skulle være. Hun havde ikke mulighed for selv at fastsætte prisen. Hun fik ifølge kontrakten provision for salg af produkter, og sådan er det også nu, hvor hun er ansat som frisør et andet sted.

Den månedlige leje, som hun skulle betale, var på 7.500 kr. Da hun opsagde samarbejdet, modregnede A leje for to måneder i stedet for kun én måned. Hun kunne ikke leve af den indtægt, som hun fik. Det, hun betalte, og det, hun omsatte for, hang ikke sammen. Hun havde ikke andre indtægter i perioden.

I august 2015 efterspurgte hun et regnskab fra A. Hun bad også sin revisor, C, om at spørge efter regnskabet, men A sendte dem ikke regnskabet. Da hun blev klar over, at A ikke var interesseret i et samarbejde med hende, mente hun, at der ikke var nogen grund til at gøre mere ved regnskabet.

A accepterede i oktober 2015, at hun kunne gå 1.000 kr. ned i leje, og hensigten med dette var, at hun kunne minimere sit underskud og få mere ud af arbejdet.

Da hun stoppede hos A, tog hun ikke nogen kunder med, da kunderne ikke ønskede at tage ind til Odense C. Hun kontaktede dog nogle kunder for at høre, om de ønskede at komme med over til hendes nye arbejdsplads, men de var ikke interesseret.

I oktober 2015 lukkede A hende ud af "Hairtools"-systemet, så hun bl.a. ikke kunne se sin omsætning eller gøre kassen op. I systemet var der i de tre år ikke registreret noget om sygdom eller ferie, hvilket ikke var retvisende, og hun havde heller ikke skrevet alle sine timer ind i systemet. Man kunne derfor ikke regne med det, der fremgik af systemet.

Samarbejdet mellem hende og A havde bundet i, at A gerne ville have en partner, og at hun selv gerne ville være selvstændig. Hun opfattede det ikke fuldstændig som om, at hun var selvstændig, da hun skrev under på kontrakten. Hun ville egentlig ikke skrive under, men hun skrev under, fordi hun allerede havde investeret i varelager og revisor.

Den eneste rigtige forskel på at være ansat og indgå i samarbejdet med A var, at hun skulle have en revisor. Hun fik et CVR-nr., men på trods af dette var hun efter sin egen opfattelse reelt ansat.

Da hun startede op, havde de et tilbud om 20 % rabat for at få nogle kunder til, og hun delte nogle flyers ud. Hun husker ikke, hvem der foreslog dette.

Det, som hun omsatte, tog A ikke.

Hun fik ikke rabat, når hun købte produkter fra A, men hun tjekkede ikke priserne andre steder, da hun stolede på, at produkterne fra D var billigere. Hun fik efter noget tid lov til at købe produkterne hos en anden leverandør, men hun blev også ved med at købe produkter fra A. I sit nuværende job får hun 10-15 % i provision af de produkter, som hun sælger.

Det gik økonomisk set aldrig godt, men hun vidste ikke, hvad hun skulle sammenligne med. Hun blev overrasket over, hvor meget der skulle til for at få det til at hænge sammen. Da samarbejdet var ved at ophøre, forsøgte hun at bringe varelageret ned. Hun solgte det ikke, men tog det resterende varelager med.

C har forklaret bl.a., at han har været revisor siden 1973. Han har både været ansat som revisor og arbejdet som selvstændig revisor, hvor han primært har beskæftiget sig med mindre og mellemstore enkeltmandsdrevne virksomheder.

Han startede som kunde i salonen i 2013, hvor han blev klippet hos A. Efter noget tid begyndte han at blive klippet hos B, hvilket var en tilfældighed.

Han mener ikke, at der var nogen adskillelse mellem As og Bs kunder. Han gik ud fra, at det var A, der havde kunderne. Han oplevede det på den måde, at B var medhjælper eller ansat hos A. Han fandt dog senere ud af, at B var selvstændig erhvervsdrivende i salonen, hvilket kom bag på ham, da det udadtil ikke så sådan ud. Der blev ikke ændret noget ved logoer, og der stod kun "As Salon". Det var hans indtryk, at B og A delte opgaverne imellem sig, men at A havde det overordnede ansvar, og at det var A, man skulle tale med, hvis der var noget. B var til stede i salonen både formiddag og eftermiddag.

I 2015 snakkede han og B under en klipning om, at hun havde en bogholder, som hjalp hende, og B spurgte ham i den forbindelse, om han kunne lave hendes årsregnskab.

Han udarbejdede grupperesultatopgørelsen for 2013-2015 på baggrund af de regnskaber, som lå til grund. I posten "Salgsfremmende omkostninger" lå der kursusaktiviteter og marketing. Kursusposten var på 9.000 kr. i 2015. I posten "Administrationsomkostninger" lå der udgifter til bogholder, revisor og kontorartikler. I posten "Småanskaffelser" lå der udgifter til hårtør-rer, saks mv.

B havde haft et ønske om at lave et formelt samarbejde og gå ind som partner sammen med A, og han ønskede derfor at få indsigt i As regnskab og de udgifter, som lå til grund for dette. Han kunne dog ikke få regnskaberne udleveret fra A. D kontaktede ham og oplyste, at der var tale om personfølsomme oplysninger, som ikke kunne udleveres.

Han har ikke været i salonen, siden B stoppede.

A har forklaret bl.a., at hun er frisørmester, og at hun siden 2010 har haft sin egen salon.

I 2013 kom B ind i salonen og sagde, at hun søgte efter et job. Hun fortalte B, at hun ikke søgte en ansat, men en samarbejdspartner, hvilket B var meget interesseret i. De havde derefter en dialog om det mulige samarbejde. De fik E fra DOFK og en advokat til at udarbejde en samarbejdsaftale. Hun ønskede at indgå et samarbejde, så hun kunne arbejde sammen med en, som havde det samme engagement som hende selv, men hun ønskede ikke,

at B skulle blive medejer af salonen. Samarbejdet blev ikke indgået for at omgå overenskomsten. Efter at de havde fået rettelser fra E, havde de en dialog om det, og hun og B var enige om indholdet af samarbejdsaftalen.

Efter hendes opfattelse underskrev B ikke samarbejdsaftalen under protest. De rettelser, som E var kommet med, tog de med i den endelige aftale, dog med undtagelse af en tegningsregel om markedsføring. Årsagen til denne undtagelse var, at B skulle have mulighed for at markedsføre sig, som hun gerne ville. B markedsførte sig på dette tidspunkt gennem Facebook. B anvendte sit eget navn, og hun lagde det ud, som hun var selvstændig. B havde også sine egne visitkort.

B var meget ivrig efter at komme i gang. De diskuterede navnet, men de blev enige om at lade navnet være, fordi det var det, som kunderne kendte, og B var enig i, at de beholdt navnet.

Priserne var allerede fastlagt, da B begyndte i salonen, men B havde et krav om en lille prisstigning, og det gik hun med til. De kørte en kampagne med salonens navn, og B kørte med 20 % nedsat pris, og det stod i kampagnen, at B var selvstændig. Hun kørte ikke selv med lavere priser, fordi hun allerede i forvejen havde mange bookede kunder. De brugte og delte den samme dankortterminal, når kunderne skulle betale.

Baggrunden for, at det fremgik af samarbejdsaftalen, at hun stod for indkøbet, var, at B ikke kom med den største økonomi. B fik 25 % i provenu ved videresalg af de produkter, som de førte, og fik derfor hele fortjenesten. B havde i starten et ønske om at få et mere grønt produktsortiment. De havde hver deres varelager, som de selv købte ind. B købte noget gennem D og noget igennem L'Oréal, men det var ikke et krav, at B skulle købe gennem D. Hendes nuværende ansatte får 5-10 % i provenu ved videresalg.

En normal arbejdsdag fungerede på den måde, at hun arbejdede rigtig mange timer, fordi hun på det tidspunkt ikke havde nogen børn. Derimod kom B lige fra barsel, og B tog derfor meget let på det i begyndelsen. B bestemte selv sine arbejdstimer. Hun bestemte ikke, hvornår B skulle være der. Når der var noget at lave, var B der, men når der ikke var noget at lave, mente B, at hun spildte tiden, og hun forlod derfor ofte salonen, og sådan var det gennem alle årene. Hun bestemte ikke åbningstiderne, og hun kørte sine egne åbningstider, og B var der, når hun havde lyst til at være der.

B spurgte på et tidspunkt, om det var i orden, at hun ikke kom i salonen nogle dage i december 2015, fordi hun skulle arbejde for en anden salon. Det havde hun ingen holdning til, fordi B selv måtte bestemme, om hun ville arbejde for andre.

De diskuterede ikke, om B kunne ansætte medarbejdere, men det var hendes opfattelse, at B sagtens kunne have gjort det, hvis hun havde haft lyst.

Det var hendes indtryk, at B i starten syntes, at det gik godt, men til sidst kunne hun godt fornemme, at det ikke gik så godt for B. Det var ikke hendes indtryk, at B begyndte at arbejde mere. Hun tror, at der kom nogle udgifter, som B ikke var forberedt på. B startede op med den revisor, som hun selv brugte, men B havde gennem årene i alt tre forskellige revisorer. B fik en lejenedsættelse og priserne blev sat ned. Hun købte Bs varelager, fordi B ikke havde noget at bruge det til.

En kunde henvendte sig til hende og fortalte, at han var blevet kontaktet af B, som havde fortalt, at hun stoppede i salonen. Det blev kunden lidt stødt over, fordi kunden var kommet hos hende siden 2010 og aldrig var blevet klippet af B.

Da hun og B ikke længere kunne snakke om tingene, lukkede hun ned for Bs rettigheder i systemet.

Parternes argumentation

Klager har anført navnlig, at samarbejdet mellem B og A reelt var en aftale om stoleleje, hvorfor B reelt var at betragte som en almindelig lønmodtager, som er omfattet af overenskomstens bestemmelser.

Baggrunden for, at A ikke ønskede at ansætte B, var, at A ikke ønskede at hæfte for de rettigheder, som en lønmodtager har. B var derfor nødt til at indgå en samarbejdsaftale med A for at kunne få arbejde i salonen.

Efter samarbejdsaftalen var det alene A, som kunne eje inventar og udstyr i salonen. Det var A, der tegnede salonen udadtil, og B kunne ikke foretage egne indkøb. Dette begrænsede B i en sådan grad, at hun måtte betragtes som lønmodtager.

B havde ikke mulighed for at ansætte andre eller at lade andre udføre hendes arbejde i salonen, og hun var forpligtet til at stille sin arbejdskraft til rådighed svarende til en fuldtidsstilling på 37 timer. Hun var derfor underlagt sådanne begrænsninger, at hun ikke havde mulighed for at arbejde andre steder. Hun havde heller ikke mulighed for selv at tilrettelægge sin arbejdstid, men var underlagt As instruktionsbeføjelser.

B blev anvist til at betjene As kunder, idet hun selv kun havde ganske få egne kunder.

Udadtil fremstod det derfor som om, at B var lønmodtager.

A styrede udbetalingen af vederlag til B, og B udstedte aldrig en faktura. Bs vederlag var derfor sammenligneligt med almindelig lønudbetaling.

Det forhold, at B havde ganske få udgifter i forbindelse med udførelsen af sit arbejde, understøtter, at hun havde status som lønmodtager, og det er uden betydning, at hun selv skaffede sig et farvelager. At hun betalte en leje, ændrer ikke på dette, idet der skal foretages en samlet vurdering af forholdene.

Det var A, som fastsatte priserne, og B havde ingen reel indflydelse på priserne.

Da samarbejdet sluttede, var B stillet som enhver anden ansat, som er blevet afskediget eller selv har opsagt sin stilling med et almindeligt opsigelsesvarsel.

Efter en samlet vurdering var B ikke at betragte som selvstændig, men derimod som lønmodtager. Hun skulle derfor aflønnes i henhold til overenskomsten, og der er derfor sket brud på overenskomstens lønbestemmelser. B har arbejdet fuldtid efter overenskomsten, og hun skal derfor aflønnes i overensstemmelse med dette.

De registreringer, som er foretaget i "Hairtools", kan ikke anvendes til at opgøre arbejdstiderne, idet der ikke blev foretaget retvisende registreringer af arbejdstid, ferie, sygdom mv.

Som følge af den manglende betaling af overenskomstmæssig løn, skal der betales en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod, som passende kan fastsættes til 100.000 kr. Den indgåede samarbejdsaftale er desuden i strid med overenskomstens § 31 om "stoleleje", og udgør derfor

også et brud på overenskomsten. Der bør derfor betales en bod på 25.000 kr. for brud på denne bestemmelse, og der skal i hvert fald betales mere end blot en ordensbod.

Indklagede har anført navnlig, at samarbejdsaftalen mellem B og A var udtryk for en reel aftale mellem to selvstændige erhvervsdrivende.

B ønskede selv at være selvstændig, og det var baggrunden for, at hun underskrev samarbejdsaftalen. Parterne var derfor enige om at indgå et reelt samarbejde.

Denne aftale blev ikke indgået for at omgå overenskomsten, og aftalen kan ikke sidestilles med et fordækt ansættelsesforhold i strid med overenskomstens § 31, stk. 4, eller hovedaftalens § 6.

Det er klager, som har bevisbyrden for, at der reelt var tale om et ansættelsesforhold, og denne bevisbyrde er ikke løftet. Der er afgivet modsatrettede forklaringer, og i et sådant tilfælde må der lægges afgørende vægt på det skriftlige grundlag.

B havde sit eget CVR-nr. Gennem hele samarbejdsperioden havde hun i alt tre forskellige revisorer. Hun havde sit eget varelager. Både B og A løb en økonomisk risiko ved samarbejdet, og B udnyttede også den frihed, som man har, når man er selvstændig. Hun kunne selv bestemme sin arbejdstid, og A havde ingen instruktionsbeføjelse over for hende. B var derfor frit stillet til at administrere sin egen tid, og når hun ikke havde kunder, forlod hun ofte salonen i den almindelige arbejdstid.

Begge parter havde et opsigelsesvarsel på 3 måneder, men det er naturligt, at der i en samarbejdsaftale indsættes en bestemmelse om opsigelse med et rimeligt varsel. Det er også sædvanligt, at der indsættes konkurrenceklausuler i samarbejdsaftaler.

Det må efter en samlet vurdering lægges til grund, at samarbejdsaftalen var reel, og at samarbejdet ikke kan tilsidesættes som et fordækt ansættelsesforhold.

Såfremt Arbejdsretten måtte finde, at samarbejdsaftalen skal tilsidesættes, bestrides det, at B har været ansat svarende til fuld tid. Registreringerne i "Hairtools" har ikke været ændret,

men er retvisende. Der skal derfor ske en betragtelig reduktion af efterbetalingskravet, således at efterbetalingskravet højst fastsættes til 41.000 kr.

Der skal heller ikke betales nogen bod, idet der er tale om et tvivlsomt tilfælde. Hvis der skal betales en bod, skal der alene betales en ordensbod.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Sagen angår, om frisør B, der i 2013 indgik en samarbejdsaftale med frisør A om at drive frisørvirksomhed fra As friørsalon, reelt var lønmodtager og dermed omfattet af Frisøroverenskomsten mellem Danmarks Organisation for selvstændige Frisører og Kosmetikere og Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund. I givet fald er der tillige spørgsmål om, hvorvidt B har krav på efterbetaling af løn, og om A skal betale en bod for brud på overenskomsten.

Klager har anført, at samarbejdsaftalen mellem B og A reelt havde karakter af en aftale om ansættelse B i salonen, at B således reelt var lønmodtager, og at der derved var tale om et fordækt ansættelsesforhold i strid med § 31, stk. 4, i den dagældende overenskomst og hovedaftalens § 6, og at B var omfattet af den gældende overenskomst og dermed skulle aflønnes efter denne.

Ifølge hovedaftalens § 6, stk. 1, vil hovedorganisationerne modvirke forsøg på at holde personer uden for arbejdstagerorganisationerne under påberåbelse af selskabsretlige og andre aftaler eller indehavelse af anparter eller aktier, der ikke gør de pågældende til virkelige medejere af virksomheden. Ifølge den dagældende overenskomst § 31, stk. 4, kan forpagtningsforhold ikke indgås mellem arbejdsgivere, mesterstedfortrædere og svende, ligesom arbejdsgivere ikke kan bortforpagte deres virksomhed eller udleje/leje betjeningspladser indenfor frisørfaget.

Om forståelsen af en bestemmelse svarende til bestemmelsen i overenskomstens § 31, stk. 4, fremgår det af opmandens afgørelse i Faglig Voldgift FV 2018.0122, at forbuddet mod udleje af betjeningspladser skal forhindre omgåelse af overenskomsten ved at gøre en frisør ”falsk selvstændig”, og at det i praksis normalt vil være således, at en frisør, der har lejet betjeningspladser i strid med forbuddet, også efter en helhedsvurdering reelt må betragtes som lønmodtager, selv om den pågældende fremstår som selvstændigt erhvervsdrivende.

Opmanden udtalte dog samtidig, at det ikke i sig selv kan anses for at være i strid med forbuddet mod udleje af betjeningspladser, at der i samme lejemål etableres flere frisørvirksomheder, og at dette bl.a. gælder, selv om den anden frisør ejer den ejendom, hvorfra frisørvirksomhederne drives, og dermed er udlejer af lokalerne.

Arbejdsretten finder, at det på denne baggrund må vurderes konkret på baggrund af samarbejdsaftalen mellem B og A og den faktiske tilrettelæggelse af deres frisørvirksomhed, om der var tale om drift af to selvstændige frisørvirksomheder fra samme salon, eller om B reelt må anses for at have været ansat hos A.

Ifølge samarbejdsaftalen af 12. juli 2013 mellem B og A manglede A kapacitet i frisørsalonen ..., og B ønskede at fungere som selvstændig frisør. Parterne aftalte, at de med virkning fra 4. juni 2013 indgik aftale om, at B var berettiget til at anvende salonens inventar til brug for udførelse af frisørarbejde. Aftalen kunne opsiges af hver af parterne med et varsel på 3 måneder til udgangen af en måned.

Ifølge aftalen indtrådte B ikke i lejemålet vedrørende frisørsalonen, men betalte til A en månedlig leje på 7.500 kr. med tillæg af moms, der omfattede husleje, vedligeholdelse, rengøring, telefon, IT og lignende fællesomkostninger. Hvis A ophørte med at drive frisørsalon, var B berettiget til at overtage lejemålet, såfremt udlejer var enig i dette.

Samarbejdsaftalen blev indgået efter, at B og A havde forelagt udkast til aftalen for Danmarks organisation for selvstændige frisører og kosmetikere (dofk) og havde tilrettet aftalen i overensstemmelse med den rådgivning, de modtog, og der er ikke grundlag for at antage, at B ikke indgik samarbejdsaftalen fuldstændig frivilligt.

Som nævnt var A indehaver af lejemålet, hvorfra salonen blev drevet, og B betalte leje til hende for at arbejde fra salonen. Det fremgik endvidere af aftalen, at alt udstyr og inventar i salonen tilhørte A, at det alene var A, der tegnede salonen udadtil, og at alle indkøb skulle foretages af A, idet dog B optjente provision på 25% ved salg af salonens produkter. Det må også efter de afgivne forklaringer lægges til grund, at salonen bevarede As navn, og at A havde større indflydelse på driften af salonen end B, selv om B havde en vis indflydelse på fastsættelsen af priser i salonen, indkøb af produkter mv.

Det fremgik imidlertid også af aftalen, at B var forpligtet til at lade sig registrere som selvstændigt erhvervsdrivende med CVR-nr. mv., at parterne over for tredjemand alene hæftede for deres egne forpligtelser, og at hver part tegnede egne forsikringer. Parterne var endvidere forpligtede til at udarbejde regnskab til gensidig forelæggelse.

B var i overensstemmelse hermed under samarbejdet registreret som selvstændigt erhvervsdrivende med eget CVR-nr., ligesom hun modtog indtægten af sit eget frisørarbejde i salonen. Herudover må det lægges til grund, at B med bistand fra en af hende valgt revisor selv fik udarbejdet regnskab for sin virksomhed, og de indtægter og udgifter, som hun havde.

Det må endvidere lægges til grund, at B i et vist omfang på egen hånd markedsførte sig i eget navn, herunder på Facebook og med eget visitkort, ligesom der ved hendes indtræden i salonen blev annonceret med nedsatte introduktionspriser ved klipning hos hende.

Hertil kommer, at B efter bevisførelsen må anses for som udgangspunkt selv at have kunnet træffe bestemmelse om tilrettelæggelsen af sit arbejde og sin arbejdstid, selv om hun og A til en vis grad koordinerede deres tilstedeværelse i salonen, ligesom der ikke er grundlag for at antage, at A havde ledelses- eller instruktionsbeføjelser over for hende.

Efter en samlet vurdering på den baggrund findes der ikke grundlag for at fastslå, at samarbejdet indebar, at B reelt var ansat hos A og ikke kunne anses for selvstændigt erhvervsdrivende.

Herefter tages indklagedes påstand om frifindelse til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t:

A frifindes.

I sagsomkostninger skal Serviceforbundet inden 14 dage efter afsigelsen af denne dom betale 5.000 kr. til Arbejdsretten.

Hanne Schmidt